

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರು ಈಗ ಸಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? I do not want to shut out members. The members should not simply get up and talk as if they are speaking in the lounge. First he says.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ದೊಡ್ಡ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸುಮಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ತುಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ತಪ್ಪುಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ತುಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪುಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—The House will stand adjourned for half an-hour.

The House adjourned for Recess at Ten of the Clock and re-assembled at Thirty-five Minutes past Ten of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

SPEAKER'S RULING *Re: THE USE OF EXPRESSION:*

“ಪುಂಡಮಂತ್ರಿ”

Mr. SPEAKER.—Now the question of ruling on the point of order.

The Hon'ble Minister who raised the point of order is not present. But I have looked into the dictionaries and I am also aware that in different areas different import is attached to one identical word. And the Hon'ble Member has said that he had no intention of using the word, if he has used it at all, with any bad sense. I have no doubt about the *bona fides* of that statement with regard to intention.

Regarding the factum of the user, I have got a copy of the statement recorded and I find the word has been used as found in the records. But it is unnecessary to go into the matter and find out whether the recording is right or whether the word was used at all. If at all the word is unparliamentary, it does not mean that an unparliamentary word used, should be expunged on that account. Expunging is for certain other purposes. A word may be parliamentary or unparliamentary. But it will not always be directed to be expunged. This is so because, the word should be specifically there as a precedent for future guidance. The word is not unparliamentary. Even though it is not unparliamentary I would certainly say that the word should not be used hereafter, and Hon'ble Members will try to avoid it.

Before I call upon Mr. Nanje Gowda to resume, I find a long list of eleven members sent to me. Should not members be more realistic in their approach? All that I can say is that I will go in the order, the time expires and automatically the matter becomes over. One side should not ignore the other. Both the sides must give me an agreed list. Then I can adhere to it. You must try to co-ordinate. Can Sri Nanjegowda, not try to be a little brief and close as early as possible so

that others may also have a chance? On the other side, Mr. Iddinabba may be ready after Mr. Nanje Gowda concludes, if he proposes to participate.

MOTION TO CONSIDER THE STATEMENT OF THE CHIEF MINISTER

Re: THE FINANCIAL (POSITION OF THE MYSORE STATE).

(Dibate Continued).

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗವರೇ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಕೋರಾವಳಿಯವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಒಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯ ಎನ್ನುವಂತಹದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಘಂಟೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪರವರವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರಾಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಡರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಹಣವನ್ನು ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಬಡ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಜೆಟ್ ಸೆಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒದಿದ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ನೆನಪಿದೆ ಇದು ಸರಿಯೇ? ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬಜೆಟ್ ಸೆಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಪುನಃ ಚಿನ್ನಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 10ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದೆ ಇಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಹು ವಿಸಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಲು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಡ ರಾಜ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕುವುದು ಗುಡನ ಹಾಗೆ ಹಾರುವುದು, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಂಜೆ ಬೊಂಬಾಯಿ, ಉಟಕ್ಕೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೂರ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಿಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಒಪ್ಪಿಂಗ್‌ಗೆ, ಟೀಪ್ ಕತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಮನೆ ಬಾಗಿಲು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂತಾದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗುವುದು ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ವಾಹನ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬಡರಾಜ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಮನಗಾಣಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಭಾವವಿಲ್ಲ ಇವರ ಮಾತು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಂಥ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. It is definite reflection on the Finance Minister ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ದೊರೆಯದೇ ಹೋದರೆ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಗಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಮಂಗಳೂರು-2).—ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗವರೇ, ಮೇ ಎರಡನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಗದಗಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ತಂದಿರುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಅಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.